

“Yolu-əqidəsi düz Xələflinin” yubileyindən

«Kredo» qəzetinin baş redaktoru, şair-publisist Əli Rza Xələflinin AYB-nin «Natəvan» klubunda keçirilən yubiley tədbirini AYB-nin katibi şair İlqar Fəhmi giriş nitqi ilə açdı. Məclisi aparmaq üçün sözü filologiya elmləri doktoru Seyfəddin Rzasoy verdi.

Əli Rza müəllimin ehtirasla danışması onun ruhunun kükrəyib daşdığı, ruhunun bədəninə sığmaması deməkdir. Bu gün biz bu tədbirdə onun obrazını sizinlə birlikdə yaradacağıq, - deyən aparıcı ilk olaraq sözü AMEA Folklor İnstitutunun direktoru, akademik Muxtar Kazımoğlu verdi.

- Ə.R.Xələfli öz üslubuna uyğun olaraq özünü ortaya qoyan sənətkardır. Ucqar bir rayondan məcburi köçkün düşüb, Bakıya gəldi, paytaxtda yaşayıb coşğun ürəklə fəaliyyət göstərdi, özünün möhürünü vura bildi. «Kredo» qəzeti vasitəsilə ayrı-ayrı adamların taleyi haqda yazdı, Azərbaycan alimi, yazıçısı, şairi, döyüşçüsü və s. haqda yazdı, onlara səhifələr ayırdı. Torpağa, insana sevgidən yazdı, beləcə, həm onları ictimaiyyətə təqdim etdi, həm də bu yolla

cançılıq ideali» kitabı ilə bağlı fikir bildirmək üçün akademik Nizami Cəfərova verdi:

- Akademik Tofiq Hacıyev, professor Kamil Vəliyev, professor Qəzənfər Kazımov Qarabağa Cəbrayıl havası gətirdilər. Cəbrayıl həm də keçid zonası: həm Qarabağ, həm Cənubi Azərbaycanla Şimali Azərbaycan, həm də Naxçıvan ərazisi üçün. Əli Rza müəllim belə bir mühitin yetirməsidir. Azərbaycançılıq ideali, düşüncəsi insanın ruhunda, qanında olmalıdır. Körpü, od, qan, ağrı və s. sözlər Ə.R.Xələflidə yeni mənə verir. Həm də bu yaradıcılığın arxasında şəxsiyyət dayanır. «Kredo» kimi bizə yad olan sözü də o çıxartdığı qəzetin adı ilə bizə doğmalaşdırdı. Azərbaycançılıq ideali sadəcə bir söz deyil. Azərbaycançılıq gücünü səmimiyyətlə çatdırmaq üçün sözün bitkin miqyasından istifadə yolu ilə o, öz sözünü deyə bilir. O, yazıda da canlıdır. Onun yazısı da sanki özü kimi bizimlə canlı şəkildə danışır. Ə.R.Xələflinin ədəbiyyata gətirdiyi ideyalarını lakmus kağızı kimi ölçə bilirik. Bu gün Ə.Xələfli 65-ci baharını yaşayır və o, vücudnamələrdə deyildiyindən

özünü ədəbi mühitdə tanıtdırdı. Ə.R.Xələfli bu gün 65 yaşına əlidlolu gəlib. Bu gün həm onun 7 kitabının təqdimatıdır. Bu, silsilə kimi səslənir. O, vətəndaş mövqeyilə çıxış edir, vətənin qəmşar şairi kimi, hətta Şakir Albalyevin təbirincə desək, «Vətənin candaş şairi» kimi özünə dəyərli mövqə qazanıb. Mən Əli Rza müəllimi yubileyi münasibətilə bir daha təbrik edirəm, arzu edirəm ki, bu coşqu ondan son nəfəsinə kimi ayrılmasın, - deyən akademik M.İmanov yubilyarın ünvanına səmimi duyğularını dilə gətirdi.

Filologiya elmləri doktoru İslam Qəribli çıxışında Ə.R.Xələfli ilə keçirdikləri tələbəlik dövrünü xatırladı və dedi ki, o vaxtlar o, şeir yazmasa da, biz onu M.Müşfiqə bənzədib, ona şair deyərdik. İndi onun 40 kitabı çap olunub, şair-publisist, nasir kimi tanınır. O, Körpü həsrətindən yazır, onun yaradıcılığında Cənubi, Şimali Azərbaycana parçalanmış yaralı Xudafərin körpüsü var, Araz dərdi var. Onun «Od» romanı var, tarixi hadisələrlə mifik təfəkkürün vəhdəti işığında oxucunu cəzb edir. Ancaq onun ən böyük əsəri «Kredo»dur ki, indiki vaxtda qəzet çıxarmaq həm istedad, həm də qəhrəmanlıq tələb edir.

Ə.R.Xələflinin xarakteri, şəxsiyyəti bitkindir, müasir Azərbaycan bədii məkanında, ədəbiyyatda olduqca millidir, - deyən aparıcı S.Rzasoy sözü «Tənqidçinin azərbay-

daha gənədir, enerjilidir və ondan hələ bundan sonra da yeni-yeni yaradıcılıq uğurları, sənət nümunələri gözləyirik.

Cəbrayıl RİH başçısının birinci müavini, YAP rayon təşkilatının sədri Arif Fərzəliyevə söz verildi. Arif müəllim Cəbrayıl torpağından, Cocuq Mərcanlıdan məclis əhlinə salam gətirdiyini söyləyib, Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Həsənovun təbrikini və göndərdiyi Fəxri Fərmanı alqış sədaları altında yubilyara çatdırdı.

Professor Qəzənfər Kazımov çıxışında Ə.R.Xələflinin G.V.Plexanov, V.Q.Belinski kimi dahi münəqqidləri vaxtında oxuyub mükəmməl ədəbi-nəzəri biliyə malik olduğunu diqqətə çatdırmaqla qeyd etdi ki, o, oxuduğu əsərlərdə elə incə məqamları aşkarlayıb tutur ki, heç bəlkə o incə çalarların - həmin əsərlərin müəlliflərinin özləri də bunun ciddi fərqləndirilməyiblər. Ə.R.Xələflinin yaradıcılığında «Kredo» qəzetindən danışmaq olmaz. Qəzet öz ətrafına ən gözəl ziyalıları toplayıb. Qəzet o ziyalıları, o ziyalıları da qəzeti məşhur ediblər.

Professor Qəzənfər Paşayevə söz verildi. O da öz növbəsində «Kredo» qəzetinə toxundu, publisistika, tənqid, ədəbiyyatşünaslıq... nədən desən, bu qəzetdə görəsən. Qəzet elə-belə başa gəlmir. Yaradıcı kollektiv olmalıdır. Əli Rza Xələfli özünü elmə həsr etsəydi, o, böyük ədəbiyyatşünas

olardı, çox işlər görərdi. Mən buna təəssüflənirəm. Mən onun iki kitabına ön söz yazmışam. Bayatılar kitabına, bir də Z.Yaqubun «Əbədiyyət dastanı»na həsr olunmuş «Əbədiyyət nəğməsi» kitabı. Onun zəngin təfəkkürü var, elmi, publisistikası bir-birindən güclü, əvəzolunmazdır. Bundan başqa, onun H.Kürdoğluya həsr olunmuş kitabının da adını ayrıca qeyd etmək gərəkdir.

Daha sonra qədim bir əfsanənin iştirakçısı kimi tədbirdə iştirak edən Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Qafur Məmmədovun qardaşı qızı Tamilla Məmmədovə çıxış edib, «Söz və

Professor Şirindil Alışanlı: - İnsanda nə qədər enerji olur? Ə.R.Xələfli bir Yazıçılar Birliyinin işi qədər ədəbiyyata xidmət edir. «Kredo»da çıxan «Belinskiyə məktub» yazısında elə mühüm sosial təhlillərdən söz açılırdı ki... 1984-cü ildə çıxan H.Kürdoğlunun «Durna köçü» dördüklərdən ibarət kitabı haqqında Cəbrayıl da çıxan «Kolxozçu» (indiki «Xudafərin») qəzetində məqalə yazmışdı. Ə.R.Xələfli, həmin Cəbrayıl torpağının sənə verdiyi enerji, yaradıcılıq həvəsi sənə halaldır...

«Göy üzündə səs» kitabı ilə bağlı filologiya elmləri doktoru, yazıçı Elçin Məhrəliyevə söz verildi. Xələflini 30 il əvvəl rayon mətbuatındakı çıxışından tanıyan alim qeyd etdi ki, indi də o yangı ilə yazır, özəli mövzulara sadıqlıqla vulkan kimi püskürən enerji ilə yazıb-yaradır. Bundan başqa, redaktor kimi təşkilatçılıq bacarığı, müəllif-

lərlə münasibət qurmaq, sənətə, yaradıcı insanlara sevgi, hansı mövzuya müraciət edilərsə, o mövzuda uğur qazanmaq qabiliyyəti Ə.R.Xələflinin istedadını göstərir.

Rübai şairimiz Oqtay Rza: - Köhnə Güneşli qalasından gəldim ki, Ə.R.Xələflinin əlini sıxam, məndən əvvəl alimlər, şairlər sözlərini dedilər. Onun poeziyası vaqon, alimliyi lokomotivdir, - deyərək adəti üzrə yenə bədiyə söylədi:

Halal sərvəti söz Xələflinin,
Yolu-əqidəsi düz Xələflinin.
Yaşın 80-ində, 90-ında da
Özünü şux görək biz Xələflinin.

Şair Əkbər Qoşalı: - «Sona qalan dona qalar» deyiblər, mən də deyilən alqışlara qoşulub, bir daha yeganə mələk adını daşıyan rayonumuzda - Cəbrayıl da görüşməyi və növbəti yubileyinin keçirilməyini arzuladı.

Yazıçı Meyxoş Abdulla: - Dağın özəməti uzaqdan daha yaxşı görünür, Əli Rza müəllim susmağın da səsinə eşidir, - deyib, onun haqqında dəniz-coşğunluğu, nefti - içinin bolluğu, burnu isə Abşeronun qartalıdır kimi maraqlı bənzətmə işlədi.

Tədbirdə professor Himalay Qasımov, yazıçı-general Yasif Nəsirli, ilk poliqrafçı alim Şəddat Cəfərov, şair-ədəbiyyatşünas Sərvaz Hüseynoğlu, professor Mahmud Allahmanlı, şair Məşallah Məftun, tarixçi alim Xəliyeddin Dəstgiralıoğlu, filologiya elmləri doktoru Baba Babayev, yazıçı Elçin Hüseynbəyli, professor, texnika üzrə elmlər doktoru Saleh Taleh, şair Ələmdar Quluza-də, Musa Ələkbərli, Yusif Nəğməkar, Müşfiq Borçalı, Əvəz Süleyman, Elmira Aslan-xanlı, texnika elmləri doktoru Fərzəli Həsənov, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Təriyel Abbaslı və başqaları çıxışlarında 65 illik yubileyi işığında Ə.R.Xələflinin ünvanına xoş sözlər səsləndirdilər.

Axırda yubilyar iştirakçılara minnətdarlıq duyğularını çatdırıb, 65 yaşı münasibətilə yazdığı şeirini oxudu.

Tədbirin bədii hissəsi Lökbatan qəsəbə-sindəki «Qaradağ» şadlıq sarayında davam etdirildi.

Şakir ƏLİFOĞLU